

Priloga vsaki številki
je valja s poljubno
ceno in v Mariboru
s poljubno ceno
za vsako leto 4.—
za pol leta 2.—
za četrt leta 1.—

Prebravina = poljubna
opomba v tiskarici
in. Cena, izredna
cena hitro. A. Leto se
poljubno da odpremo.

Prebravina = poljubna
opomba v tiskarici
in. Cena, izredna
cena hitro. A. Leto se
poljubno da odpremo.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Prebravina = poljubna
opomba v tiskarici
in. Cena, izredna
cena hitro. A. Leto se
poljubno da odpremo.

Prebravina = poljubna
opomba v tiskarici
in. Cena, izredna
cena hitro. A. Leto se
poljubno da odpremo.

Prebravina = poljubna
opomba v tiskarici
in. Cena, izredna
cena hitro. A. Leto se
poljubno da odpremo.

Prebravina = poljubna
opomba v tiskarici
in. Cena, izredna
cena hitro. A. Leto se
poljubno da odpremo.

Štev. 40.

V Mariboru, dne 6. oktobra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Zakaj smo propali v mariborskem volil. okolišu?

Iz mariborskega okraja.

Volitve za deželni zbor so končane. Slovenci mariborskega volilnega okraja ne moremo z izidom biti zadovoljni. Ne pomagamo nam sicer po volitvah nobeno javkanje, kajti »po smrti je pokora prepoznana.« Ali poglejmo vendar, kateri so glavni vzroki našega propada?

Poglavitni vzrok je gotovo med drugimi ta, da se je naš kandidat g. Thaler postavil še le zadnji trenutek, tako, da se on ni mogel vsem volilem predstaviti in jim razviti svojega programa. S tem, da so vedilni naši krogi tako dolgo odlašali s kandidatom, se je zamudil najlepši čas za uspešno agitacijo, kajti agitacija na zadnji čas pač ne doseže vsakokrat takih uspehov kot bi se želelo. Dočim so nasprotni agitatorji in hujkati že zarana razpenjali mreže za svojega kandidata, smo mi z žalostjo morali opazovati, kako gre nemčurjem pšenica v klasje. Želeti bi bilo, da se v prihodnje ne odlašajo tako dolgo z izbero kandidata!

Druga krivda našega poraza se sme pripisovati naši lenobi in brezbriznosti ob času, ko so bili razpoloženi volilni imeniki. V mojem okrožju, kjer delujem, se v nobeni občini, bodisi narodni ali nemškutarški, od naše strani ni pravočasno reklamiralo. Zato so se pripetili slučajji, da se je v jedni občini, kjer županuje hud nemčur, izpustilo kar celih 40% narodnih volilcev. Marsikateremu se bo zdelo to pretirano, a je žalibog — nam v sramoto — resnično. Pa ne samo v občinah, kjer gospodarijo nemškutarji, temveč tudi v narodnih občinah so se naši volilci kar trumoma izpustili iz imenikov. V neki občini mariborskega okraja, kjer je našinec sestavljal imenik, se je celih 15% naših volilcev izpustilo kar namemoma in sicer zato, ker je baje glavarstvo poslalo premalo tiskovin in dotični ni mogel vsled tega »spraviti« vseh volilcev v imenik. Smešno, a še bolj žalostno! Da se ta slučaj ni pripetil samo v jedni občini, je gotova stvar, o kateri sem se tudi sam prepričal. Ali so pa naši tudi izpuščali iz imenikov nasprotnike? Ne! Za take nelepe čine smo Slovenci še vedno prepošteni! Nemci in nemškutarji pa, kjer so le mogli, so vpisali in vtikali v volilne imenike vse svoje somišljenike, so že potem bili volilci ali ne! Torej tudi sleparija je pomagala nasprotnikom do zmage!

In kaka je bila agitacija na naši strani? Po nekod je prišlo vsled slabo razvite agitacije le 40—50% volilcev na volišče, tam pa, kjer smo le količak storili, spravili smo od 65—80%, pa še tudi več volilcev na volišče.

No, sedaj pa računimo! Vzemimo, da bi bili Slovenci povsod pravočasno reklamirali za našince. Recimo, in to bodi najnižji račun, da smo z reklamacijo oteli povprečno 15%

naših volilcev in potem se od doma ostalih volilcev vsaj 15%, in tem še slednjic pridemo 10% tistih, ki so nam jih nasprotniki ugrabili za Stigarja. S tem računom pridemo do zaključka, da bi Slovenci, če bi tako ali še bolj delali kot naši nasprotniki, lahko spravili za 35—40% naših volilcev več na volišče za našega kandidata, kot smo jih spravili sedaj. Ako bi bili Slovenci na ta način delovali ter vsi agitatorji in volilci storili svojo dolžnost, dobil bi bil naš vrli kandidat g. Thaler od 5000—5800 glasov pri prvi votvi ter bi on mesto Lopiča prišel v ožjo volitev, pri kateri bi gotovo zmagal, ker bi se razmere v tem slučaju bile čisto na drugo stran obrnile.

Našim vodilnim krogom bi priporočal, da v prihodnje vpoštevaajo te skromne moje misli. — Bog in narod!

Deželni zbor štajerski.

Gradec, 29. septem.

Deželni odbor je predložil deželnemu zboru poročilo glede predloga g. Vošnjaka za ustanovitve kmetijske šole na Spod. Štajerskem s slovenskim poučnim jezikom. Deželni odbor je mnenja, da je taka šola — nepotrebna! Oh! To je nova zaušnica za štajerske Slovence. Slovenski dež. poslanci bodo znali na ta napad odgovoriti.

V drugem poročilu razpravlja deželni odbor o lanskem predlogu konservativnih poslancev, naj deželni zbor sklene na podlagi državne postave z dne 12. aprila 1902 zakon, da se na Štajerskem vpelje deželna kmetijska zadruga. Deželni odbor pripoveduje, da je poizvedoval pri drugih deželnih odborih, kako sodijo o tej za kmetijski stan pomembni postavi. Nobeden deželni odbor ni priporočil te kmetijske stanovske zadruge. Potemtakem tudi štajerski deželni odbor ne more priporočati, da se sklene tak zakon.

Volitve v razne odseke. Prejšnja leta je štel finančni odsek 12 članov. Ker se je vsled letošnjih volitev pomnožilo število poslancev za osem, se je po predlogu poslanca grofa Stürgkha tudi pomnožilo število članov finančnega odseka od 12 na 15. Od teh treh novih članov pripade jeden Slovence, jeden nemškim konservativcem in jeden socialnim demokratom. Izmed Slovencev sta se izvolila v finančni odsek dr. Ploja in Žičkar; izmed nemških konservativcev Wagner in Huber; socialni demokrati so dobili Reselna. Število članov v naučnem odseku (12) je ostalo nespremenjeno in bo Slovence zastopal dr. Dečko. V peticijski odsek (za prošnje) se je volilo kakor dosedaj, 7 članov. Izmed Slovencev je izvoljen Roškar. Deželni kulturni odsek (za ceste, vede itd.) je štel dosedaj 9 udov; letos jih bo štel 12. Izmed Slovencev sta bila izvoljena dr. Jurtela in Roš. Odsek za občinske zadeve bo štel tudi letos 9 čla-

nov. Izmed Slovencev se je izvolil dosedanj zastopnik dr. Hrašovec. Železnični odsek šteje 12 članov. Izmed Slovencev je izvoljen Ivan Vošnjak.

Prečitano se je mnogo predlogov, med drugimi predlog g. Robiča in tovarišev za odpravo III. plačilnega razreda na ljudskih šolah, predlog Žičkarja, Ploja in tovarišev za deželno podporo za občine v sevniške in kozjanskem okraju, ki so po toči in vodi poškodovane; predlog Roškarja in tovarišev za podporo onim občinam v mariborskem okraju, ki so po toči in po viharju poškodovane; socialnim demokratom, da se namesto sedanjega krivičnega deželnozbornskega volilnega reda vpelje nov volilni red za deželni zbor z enako, splošno, tajno in direktno volilno pravico itd. G. Roškar je prečital slovensko interpelacijo o zadevi J. Jerovška pri Slov. Bistrici. Ko so slovenski deželni poslanci pred nekaterimi leti začeli brati slovenske interpelacije, so nemški poslanci strastno ugovarjali slednjic pa zbežali iz zbornice. Danes je bilo vse bolj mirno, le poslanec Walz je tiščal v svoje pristase, naj se umaknejo iz zborniške sobane. Mnogo jih je tudi odšlo; a ne vsi. Sicer so nekaj godli in brbrali, a to je bilo vse. Le poslanec Schoiswohl je glasno ugovarjal. Značilno je to, da se »Grazer Volksblatt«, glasilo katoliške nemške stranke, ki sicer priznava, da imamo Slovenci pravico, braniti svojo narodnost, grozno spodtika nad poskušnjo, da hočemo res Slovenci tudi v deželni zbornici varovati svoje pravice. Naj nam torej katoliški Nemci pokažejo drugo pot, po kateri bi naj branili Slovenci svoje narodne pravice!

Nujni predlog poslancev Žičkarja, dr. Ploja in tovarišev glede podpore potrebnih posestnikov v okrajih Sevnica in Kozje. Visoki deželni zbor! Meseca aprila in maja t. l. je bilo v okrajih Sevnica in Kozje več občin, tako osobito Zabukovje, Blanca, Brezje Mrčna Sela in Veternik po silni toči hudo poškodovanih. V nekaterih občinah kakor Pilštanj in Dobje je silna ploha z njiv in vinogradov odnesla rodovitno zemljo. Na mnogih krajih so vsled toče drevesa razcepljena, žito se je moralo, preden je dozorelo, pokositi, vinogradi so postali nerodovitni ne le za letos, temveč tudi za prihodnja leta. Ker je beda prizadetih izvanredno velika, predlagajo podpisani: »Posestnikom, ki se nahajajo vsled naštetih uim v bedi, naj se podeli iz deželnih sredstev potrebna podpora. V Gradcu, 27. sept. 1904. — Žičkar itd.

Deželni poslanec Kočevar je v dežel. zboru interpeliral c. kr. namestnika zaradi dolgočasnega uradovanja v slučajih prisiljenega usmrtenja domačih živalij ter glede izplače po postavi določene odškodnine poškodovanim posestnikom.

Deželni poslanec Kočevar je dne 29. septem. vložil prošnje (peticije) za odpravo III. plačilnega razreda za učitelje na ljudskih